

NOORD-BRABANDER

Donderdag 28 Junij.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel *Dingsdags, Donderdags en Zaturdags*. De prijs van hetzelfde is f 3-00 per drie maanden; franco tot aan het naaste Postkantoor f 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel, en zegelregten, welke geene 5 regels beloopten, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, franco te worden ingezonden aan het Bureau van den Noord-Brabander te Hertogenbosch.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24 Junij.

Het gouvernement van Posen heeft de beide volgende instructien waarvan wij in ons nummer van zaterdag den 23 dezer in het kort gewag gemaakt hebben en welke wij thans in deszelfs geheel mededeelen aan de Landraden der Provincie gezonden. Het is voor een elk van belang die stukken te lezen om te zien hoedanig, in Posen met de geestelijkheid gehandeld wordt.

Eerste instructie. Aan al de landraden van het departement en aan den Directeur van politie der stad en den Kreits van Posen.

De rapporten gerigt aan den heer Opper-President der provincie ten gevolge van zijnen circulaire van den 13 en 15 der afgelopen maand, door de heeren landraden der beidedepartementen, houden een groot getal gevallen in van tegenstand door de Katholieke geestelijkheid, betrekkelijk het in beslag nemen van den herderlijken brief tegen het tijdelijk gewag, gedaan. Hierdoor en door de daad van ongehoorzaamheid, welke een groot getal pastoors en administrateurs van parochien begaan hebben met dezen herderlijken brief van het predikgestoelte of gedurende den heiligen dienst, in weerwil van het formeel gedaan verbod, af te kondigen, hebben zij zich alle gunst van de zijde van het gouvernement onwaardig gemaakt en volgens een besluit van den eersten president zal voerbaar aan die waterspannige priesters geen beneficie hooger naam verleend worden en zij, die reeds some pastorie bezitten, kunnen ten minste verwachten, dat zij geene betere zullen erlangen en niets gedaan zal worden om hun lot te verbeteren.

Om des te gerader ons naar deze instructie in het ressort van ons gezag te kunnen gedragen en vooral om de priesters die hunne pligt vergeten hebben getrouwelijk van alle deelneming aan de koninklijke weldaden uit te sluiten; gelasten wij u om ons zoo spoedig mogelijk en wel uiterlijk binnen den tijd van vier wekente doen weten, wie de Pastoors of parochie administrateurs in uwen Kreits zijn, die zich middellijk of onmiddellijk tegen de burgerlijke autoriteiten bij gelegenheid van den herderlijken brief verzet hebben, en tévens alle bijzonderheden dezer oppositie aan ons op te geven, want nadat zij behoorlijk zullen zijn gecontroleerd en onderzocht, zullen zij voor het vervolg tot grondslag moeten dienen om over de personen te oordeelen, wanneer uit de geestelijkheid kandidaten voor de openstaande beneficien zullen moeten gekozen worden.

Posen den 21 April 1838.

(Geteekend) Strodel.

Tweede instructie. — Aan al de landraden der Provincie Posen. Overeenkomstig de bevelen, die mij van het ministerie van binnenlandsche zaken en politie zijn overgemaakt, zende ik u de navolgende instructie, betrekkelijk de uitvoering van het kabinetsbevel, gepromulgeerd den 9 dezer maand, waarbij alle onderhandeling met den heiligen stoel en deszelfs agenten verboden wordt. Ik verwijs u voor het overige om daarvan meerdere uitvoerige kennis te bekomen naar het bulletin der wetten no. 1881 p. 337. Gij moet des te meer belangstelling in de uitvoering van dit bevel aan den dag leggen, vermits de krachtadigste middelen om dit doel te bereiken, ter uwer beschikking gesteld zijn. 1o. Het reglement, hetwelk u is ter hand gesteld, alleen opgemaakt zijnde om alle communicatie met den H. Stoel en deszelfs agenten voor te komen en te beletten dat voor het vervolg de bevelen der kerkelijke overheden in het land niet verspreid worden, is het genoeg dat de wet kan toegepast worden, dat de overtreding gebleken is, dat het bewezen is dat de briefwisseling heeft plaats gehad en men gewerkt heeft om de ontvangsten mededeelingen te verspreiden; aan den inhoud dier mededeelingen is weinig aangelegen; dit zal een onderwerp van een later onderzoek worden. Zoodra de daad openlijk bewezen is, moet de gevangenzetting plaats hebben. 2o. De gevangenis alleen

een preventief middel zijnde, moet door de politie uitgevoerd worden, zonder dat het noodig is om tot de justitie zijne toevlucht te nemen. 3o. Elk ambtenaar, hoofd der politie in de groote steden en elk landrath is gemagtigd om naar de gevangenis te doen brengen. Zoodra de tijding eener verbodene verstandhouding ter ore komt van een ondergeschikt politie-ambtenaar, moet hij dadelijk door eenen koerier den landrath daarvan verwittigen en deze is gehouden om zich onverwijld naar de plaats van het misdrijf te begeven en de zaak volgens het tegenwoordige reglement te doen onderzoeken. Is nu het geval gewichtig genoeg om het spoedig overbrengen naar een forteresse als het zekerste middel te beschouwen, ten einde te beletten, dat die mededeelingen worden verspreid, is de landrath gemagtigd om dadelijk den beklagde in een postchais, tusschen twee gendarmen naar de plaats zijner bestemming te doen vervoeren. Indien integendeel de gevangenzetting van den overtreder in zijne woonstede voldoende voorkomt, om dezelve zonder stoornis te kunnen uitvoeren en zonder te vreezen dat dezelve het voorwendsel van wanorde zij, zal men zich bij hem van hiet zondring, kunnen te vreden stellen en de President der regering wenden om een afdoende beschikking te erlangen, die daarmee door een eestablisement zal worden verwittigd.

De gemakkelikheden dieter uwer beschikking gesteld zijn om het kabinets bevel van den 6 dezer maand ten uitvoer te doen leggen, zijn voldoende om u al de waakzaamheid, bezorgdheid, oplettendheid en heradenheid te doen begrijpen, welke gij in het bezigen dezer zoo onvermijdelijke maatregelen moet in het oog houden, ten einde eenen gunstigen indruk voor den staat en zoo geschikt om eenen heilzamen indruk voor het publiek te maken voor te komen. Het is hier het geval om alle uwe krachten in te spannen, ten einde de bevelen van Z. M. ten vollen worden ten uitvoer gelegd. Tot dat einde beveel ik u ten dringendste aan, niet alleen allen bij § 1 gevorderden spoed bij te zetten om het misdrijf te doen bewijzen, zoodra hetzelfde ter uwer kennis zal gebragt zijn, maar ook de uitgebreidste en meest juiste instructien aan de Commissarissen van het politie district, aan de gendarmen, magistraten en beambten der landelijke politie over het doel der kabinets orde van den 9 April en de maatregelen, welke zelfs de ambtenaren der subalterne politie moeten nemen, om dit oogmerk te bereiken, te geven. Het is overbodig te herinneren dat deze moeten waken over al de Priesters, de eigenaren van domein goederen, de vrienden welke deze laatsten bezoeken of die, welke den een of den anderen gaan zien. De reglementen, betrekkelijk diegenen welke naar de vestingen moeten vervoerd worden, zullen door den Heer President van het gouvernement worden opgemaakt, ter welker beschikking de beklagden zullen worden gesteld. De Heer President is mede belast om in de kosten te voorzien, welke de gevangenneming en het overbrengen der beklagden voor u zouden hebben kunnen veroorzaken.

Posen den 26 April 1838. (Get.) FLOTWELL.

In de eerste tijden der kerk konden de zaken niet anders gaan, wanneer het heidendom aan dezelve het gezag over de wereld door het ballingschap, de ijzers, de pijnbanken, den dood der nieuwe Christenen betwiste en thans in de negentiende eeuw, die zoo froisch is op menschlievendheid en vordraagzaamheid, volgt men voortdurend de handelingen der Tiberiussen en Julianussen na en men pocht op godsdienstige vrijheid, gelijkheid en bescherming!

FRANKRIJK.

PARIS, den 24 Junij.

Uit Madrid schrijft men van den 15 dezer: „De kamer van Ver- tegenwoordigers gaat voort met over het ontwerp van wet wegens de buitengewone oorlogsbelasting te beraadslagen. Men houdt het thans voor uitgemaakt, dat in overeenkomst met het verslag der

commissie, (die de gedane voorstellen van Buitenlandsche bankiers tot het doen van geldleeningen aan de regering heeft onderzocht, alle die voorstellen, met uitzondering slechts van dat des heeren *Aguado*, geheel zijn afgewezen. Het gerucht loopt, dat de regering een commissaris naar Parijs wil zenden, die regtstreeks over de middelen tot verbetering van den geldelijken toestand des lands met den heer *Aguado* zou onderhandelen. De eenige geldelijke hulpbronnen, die voor het oogenblik aan de regering verzekerd zijn, bestaan in eene som van 30 millioen realen (f 3,750.000), welke, zoo men zegt, het bankiershuis der heeren *Rotschild* bereid is op wissels uit de Havamali voor te schieten. De regering zou zich echter daarbij een verlies van 20 ten honderd moeten getroosten. Ook hebben de heeren *Rotschild*, als waarborg voor het terug ontvangen der door hen uit te schieten sommen, een zeker voorraad kwikzilver gevraagd."

— Don *Carlos* heeft den 15 des morgens Tolosa verlaten, en zich over *Villafranca* en *Bergara* naar *Elorrio* begeven. Sedert den 16 heeft hij in deze laatste plaats, in *Biscaye* gelegen, zijn hoofdkwartier gevestigd. Aan de Spaansche grenzen meent men, dat hij eenen aanval op de militaire linien van *Ernani*, nabij *San Sebastian*, op het oog heeft. Reeds den 16 waren 14 zijner bataillons in het dorp *Andoain* bijeen, en te *Tolosa* was een goede voorraad levensmiddelen bijeengebragt, terwijl men aldaar tevens de noodige voorbereidselen had gemaakt, om gekwetsten te ontvangen.

De generaals van het leger der Koningin, die nog onlangs zulk eene dreigende houding tegen de *Carlsten* schenen te willen aannemen, zijn thans weder in de vroegere werkeloosheid verzonken. Of men dit enkel aan gebrek aan benoedigheden en geld, om te veld te trekken, moet toeschrijven, dan wel of nog andere beweegredenen daartoe medewerken, is onzeker. De opperbevelhebber *Espartero* bevond zich den 16 nog altijd te *Logrono*, aan de *Ebre*, en hield zich met eene uitwisseling van krijgsgevangenen, die den volgenden dag te *Logrono* moest plaats hebben, bezig. De generaal *Oraa*, van wien men reeds voor lang verwacht had, dat hij de voortgaagen van *Cabrera* in *Arragon* en het noorden van *Valencia* krachtig zou stuiten, is den 9 naar de stad *Valencia* teruggekeerd, alwaar hij van de ingezetenen geld tot het voortzetten van den oorlog trachtte af te persen.

B E L G I E.

BRUSSEL den 26 Junij.

De Prins van *Saksen-Koburg* (broeder van *Leopold*) is den 23 Junij uit *Ostende* naar *Londen* overgestoken, om het krooningsfeest van Koningin *Victoria* te gaan bijwonen. Den 24 is de gezant van de *Weijer* uit *Antwerpen* mede naar *Londen* vertrokken.

— In de steenkolenmijn *l'esperance*, nabij *Seraing*, heeft in den avond van den 22 Junij eene gaz-ontvlaming plaats gehad, die in hare gevolgen hoogst verderfelij is geweest. Op het oogenblik, dat de nacht-arbeid in die mijn zou beginnen en de meeste werklieden reeds daarin waren afgedaald, zag de meesterknecht, die als naar gewoonte het laatst van allen naar beneden klom, een vernachten rook of damp uit de opening der mijn opgaan. Als een man van ondervinding vermoedde hij dadelijk wat er gebeurd was. Hij liet de groote manden naar beneden zakken, met alle noodige hulpmiddelen, voor degenen, die niet terstond het slagtoffer der ontvlaming waren geworden. Zijne vermoedens waren maar al te gegrond; tusschen de vijftig en vijf en vijftig werklieden waren door eene gaz-ontploffing omgekomen, en een elftal anderen deerlijk gekwetst of gebrand. De oorzaak van dit ongeluk is onbekend. Het werktuig, dat bestemd is, om versche lucht in de gangen der mijn te brengen, had niet opgehouden te werken. Waarschijnlijk heeft de onvoorzigtigheid van een der werklieden, die daarvan dan zeker dadelijk het slagtoffer is geworden, het gaz doen ontvlammen. De kolenmijn, waarin dit vreeselijk ongeluk heeft plaats gehad, behoort met de daarbij gevestigde ijzer-smeltovens, aan eenemaatschappij, in wier naam de heer *F. Behr*, die zich thans in Engeland bevindt, het bestuur over deze onderneming van nijverheid voert. Uit Luik zijn dadelijk verscheidene in de mijnwerken belanghebbende personen, door eenen geneesheer vergezeld, naar *Seraing* vertrokken, om wat tot verzachting der plaats gehad hebbende ramp nog mogelijk is, te werk te stellen.

N E D E R L A N D E N

sHERTOGENBOSCH den 27 Junij.

Den 20 dezer, heeft de hoogleeraar in de regtsgeleerdheid, mr. *F. de Grève*, zijne waardigheid van rector magnificus aan 's Rijks Athenaeum te *Franeker*, aan zijnen ambtgenoot, den heer *S. Ens* overgedragen, met eene plegtige redevoering, de *Jóna Davide*

Meyero Icto, de Patria deque Jurisprudencia et Nomothetica praeclare merito, d. i. over Jonas David Meijer als regtsgeleerde, en zijne uitstekende verdiensten ten aanzien van het Vaderland, de regtsgeleerdheid en de wetenschap der wetgeving.

BIJBELVERSPREIDING.

Een Protestantsch dagblad, *le Semeur* heeft onlangs een verslag gedaan over de bijzonderheden, welke de heer *Mehburst*, Engelsch missionaris te *Batavia*, in eene talrijke vergadering vereenigd in de kapel *Taitbout* te *Parijs*, over zijne bediening onder de *Chinezen* heeft gegeven, hetwelk hij door eenen korten inhoud der werkzaamheden van de Engelsche en Amerikaansche missionarissen getindigd heeft.

Zij hebben het heilig Schrift in het Chinesch vertaald en in *China* 2000 bijbels, 10,000 nieuwe testamenten en 30,000 exemplaren van kerkelijke boeken verspreid. Wat meer is, men is aan hen bij de honderd werken over onderscheidene onderwerpen verschuldigd, terwijl 750,000 godsdienstige verhandelingen door hun verspreid zijn.

De heer *Mehburst* heeft wel de zamengestelde of vertaalde werken opgesomd die door de heeren Engelsche en Amerikaansche missionarissen zijn verspreid, maar hij heeft vergeten te zeggen op welke wijze die verspreiding op de plaatsen geschiedt, waar dezelve niet kunnen doordringen. Hij zegt even min wel gebruik de *Chinezen* van al die bijbels, nieuwe testamenten, stukken van godsdienstige boeken en verhandelingen gemaakt hebben en welke vruchten de lezing dier boeken heeft voortgebracht; maar men weet tevens dat op de plaatsen waar dezelve niet kunnen ingevoerd worden, zoo als in *China*, *Corée*, *Formosa*, *Japan* enz. de zendelingen heele massa's van bijbels en godvruchtige verhandelingen aan het strand werpen, zonder zich te bekommeren door wie die boeken opgeraapt en gelezen zullen worden of wat het gevolg dezer bijbelverspreiding zijn zal. Bovendien is het algemeen bekend dat deze manegie van bijbel uitdeeters de oorzaak geweest is van een vervolgings-edict tegen de *Christenen* in eenige *Zee-provincien* van *China*, en wat *Cochinchinne* aanbelangt, heeft *Mgr. de Bisschop* van *Isauropolis*, *Vikaris Apostoliek* van *Cochinchinne*, in eenen brief geschreven den 18 Januarij jl. uit *Serampore*, bij *Calcutta*, berigt, dat een kolonel van het *Cochinchinesche* leger, in de ijzers geboeid zit, omdat hij in *Cochinchinne* eene kist boeken over den godsdienst van den *Zaligmaker* heeft ingevoerd. „Het schijnt, zegt de *Prelaat*, dat het op een zijner reizen te *Sijngapore* of in de nabijheid geweest is, dat hij dit geschenk van den een of anderen *Protestantschen* leeraar ontvaangen heeft, waarschijnlijk van hen die tot bijbelgenootschappen behooren.

Die heeren zullen niet vergeten te snoeven dat zij eene dergelijke verzending in *Cochinchinne* gedaan hebben en even zoo veel boekdeelen als er in de kist zijn, even zoo veel proselijten zullen op hunnen *Catalogus* worden opgeteekend. Eene gelukkige uitvinding om de *Christenen* goed koop en in weinig tijds te vermogen vuldigen; doch het zal niet goed koop zijn voor den armen kolonel, want buiten en behalve de sterke kastijding die hij ontvangen heeft, is het mogelijk dat de koning, despoot, zonder acht te slaan op den ijver der republikeinen van *Amerika*, hem ter dood veroordeelt.

Zie hier volgens eenen brief geschreven uit *Macao* den 17 September 1837 een ander staaltje van den ijver der zendelingen om *China* te bekeeren. Twee doctoren in de medicijnen, zegt de schrijver van dien brief, die niet anders dan het goede droomen, hebben een brochure uitgegeven, waarin zij het ongeluk van hen die *JESUS CHRISTUS* niet kennen, het getal *Chinezen* die dit ongeluk hebben en de middelen om hen daarvan te verlossen, bloot leggen. Zie hier die middelen. Al de aanbidders van *CHRISTUS* worden verzocht om zamen te werken de eene met hunne goederen, de andere met hun persoon tot de bekeering der *Chinezen*. De collectie der fondsen zal dienen om te *Macao* een genootschap van geneeskundige zendelingen op te rigten, die, na eenige jaren noviciaat in gezegd kollegie, zich als een zwerm in al de gedeelten van *China* zullen verspreiden om overal drogerijen in te voeren, geschikt om de lichamen te genezen en aldaar het heilig woord, het middel om de ziekten der ziel te heelen, te prediken. Een ieder kan aangenomen worden; geene secte is uitgezonderd: *Anglikanen*, *Lutheranen*, *Calvinisten*, *Presbijterianen*, *Kwakers*, *Methodisten*, zelfs *Katholijken*, allen kunnen in dit heilig kollegie der *Apostels-geneesheeren* toegelaten worden. Een hunner heeft reeds proeven van zijnen ijver gegeven. Een nieuw *Xaverius* zijnde heeft hij *Tartarie*, *Corée*, *Formosa*, *Japan* en *Fokien* gezien.

Ingescheept als tolk op de schepen welke die kusten doorkruisen, hetzij om aldaar *Opium* te verkoopen, hetzij om de *Thée* planting te onderzoeken, heeft hij al die plaatsen, welke hij gezien heeft,

met verhandelingen verrijkt, die hij met eene dusdanige milddadigheid verspreidt, dat men gemakkelijk zien kan, dat hij daarvan den eigenaar niet is. Men zou eerder zeggen dat het koopwaren zijn, waarvan het debiet hem grove intresten oplevert."

Aan de Redactie van den Noord-Brabander.

Ik wenschte wel dat de Paus, wanneer hij zijnen tuin weidt, de brandnetelen niet over onzen muur wierp. (Professor SWIFT).

Het schijnt, dat de vijanden van den Katholijken godsdienst heden evenmin als vroeger het met de wenschen van bovengenoemd Professor eens zijn. Want het is immers hun niet alleen onverschillig maar zij heffen zelfs jubeltoon aan, als zij maar slechts eenen geëxcommuniceerden schrijver, wiens werken door den Heiligen Stoel gedoemd zijn, in hunne allerlei kleur gewondene, godsdienstige vereeniging opnemen kunnen. Onverschillig dan ook of hij in zijne werken al of niet eenen God of godsdienst erkent, als die geene die zij opnemen wanneer hij het onfeilbaar gezag van de eenige ware kerk maar niet erkent; dit is de eenige opoffering die men, aan den man vraagt, om in het huishouden, van het zich naar alle inzichten schikkende algemeen christendom opgenomen te worden, en onze hedendaagsche verlichting en vrijheidsmänner, (welke die vrijheid trouwens maar voor de dwaling en de willekeur begeeren), koste het immers niet veel moeite zulke opoffering te doen. Gaarne buigen als dan die verlichtingsmänner hunne knien, voor de wereldlijke magt, waarvoor zij het voedsaam gouvernements-brood van onderscheidene mogendheden ontvangen, zonder hetwelk die verlichtende godsdienst al voor langen tijd gelijk eene leeme hut, bij eene orkaan, zoude in duigen gestort zijn.

Zoo ziet men thans de Arianen, die de Godheid van Christus loochenen, der Macedonianen die de Godheid van den H. Geest verwerpen, der Originisten die de eeuwigheid der straffe tegenspreken, der Lutheranen, der Calvinisten, der Grieken, der Remonstranten Contra Remonstranten, en nog zoo vele andere tot een algemeen christendom vereenigd, alhoewel zij meestal in de voornaamste leerstellingen elkander tegenspreken, zoodat de eene dezer godsdienstige gezindheden niet zelden gestrengde placaten tegen de andere uitvaardigde; Ja men zag, dikwijls de meer bevooroordeelde al hunnen invloed bij de wereldlijke magt gebruiken, om tegen hunne andersdenkende broeders bevelschriften uit te vaardigen, en maar al te dikwijls wierden hunne wenschen vervuld, (alhoewel hunne leus vrijheid van geweten was), waarbij de zwakste met verbeurdverklaring van haren en goed den lande uitgebannen werd.

Laat elke onbevooroordeelde de geschiedbladeren naslaan, hoedikwijls hebben de verschillende hervormers niet geheel van elkander verschillende belijdenissen gepredikt, terwijl zij zich toch alle ware hervormden noemden.

Eene zoo uit alles zamengestelde godsdienst moet zeker aan vele veranderingen onderhevig zijn, want bij den minsten twist die over deze of geene leerslukken bij dit of dat gedeelte der belijders, oprijst, moeten zij beide wat toegeven om toch ten koste van wat het wil, alhoewel, maar dikwijls voor het uiterlijke, die hervorming in stand te houden, die zoo veel stroomen bloeds aan Europa gekost heeft, en die zij niet anders kunnen behouden dan hoe langer hoe meerder van de grondstellingen en regels van de hervormers der zestiende eeuw af te wijken, en alzoo drukken dan de hervormers der negentiende eeuw, het zegel eener volkomene onvolmaaktheid op het werk van die der zestiende.

Om dit mijn gezegde te slaven zal zelfs de onveranderlijke Augsburgsche Confessie mij ten rigtsnoer strekken, want om den mensch te overtuigen dat hij zich niet gelijk gebleven is, zal er wel geen beter middel zijn, dan hem te herinneren wat hij vroeger als den grondslag van alle zijne verrigtingen beschouwde, en daar hij nu geheel is van afgeweken. Art. 24 dier confessie zegt onder andere van de Misse.

"Men leyde de onsen ook met onregt op, datse de Mis souden afgeschafte hebben: want niet is openbaar, dat de Mis, sonder te roemen bij ons met grooter aandacht en ernst gehouden word, dan bij de tegensprekers. So werden ook de menschen met de grootste vleyt dikwijls onderwisen van het heilig Sacrament, waartoe het ingeset en hoe het te gebruyken zij, als namentlijk om de verschrikte gewetens daar mede te troosten, waar door het volk tot het gebruyk van 't Avondmaal en de Mis getrokken werd. Daar bij geschied ook onderwijs, tegen andere onregte leerlinge van het Sacrament. So is mede in de opentlijke ceremonien der Misse geene werkelijke veranderinge geschied, dan dat op sommige plaatsen Duitsehe gezangen, (om het volk daar mede te leeren en te oefenen) neffens de Latijnsche gesongen

werden, nadien alle ceremonien voornamentlijk daartoe behooren te dienen, dat het volk daaraan mag leeren wat haar van Christus noodig is te weten. enz."

Als men nu in eene Luthersche kerk noch altaren, noch ceremonien, noch Latijnsche gezangen aantreft, dan wordt men genoodzaakt zich te verwonderen over de afwijking van een zoo voornaam gedeelte hunner geloofsbelijdenis, en dat in een tijdvak van nauwelijks 3 eeuwen. Oeh! als nu de opstellers en ontwerpers dezer geloofsbelijdenis eens uit hunne graven opzagen, en in de tempels hunner navolgers intraden, en daar niets vonden dat getuigde dat daar den verlosser der wereld werd aanbeden, en getuigen waren hoe verre hunne navolgers, van hunne instellingen zijn afgeweken, daar hunne sombre tempels eer gelijken naar eenen bovenaardsche grafkelder, dan naar eene woonplaats van den Almagtigen. Hoe vele hunner zouden alsdan hunne dwaling afzweren, de nietigheid van hunnen menschelijken arbeid erkennen, en begrijpen dat het alleen de Roomsche Katholijke kerk is, die gedurende achteen eeuwen, dezelfde wetten en geloofsbelijdenis niettegenstaande de menigvuldige vervolgingen behouden heeft en dat het die kerk alleen maar is van wien Christus zeide, dat tegen haar de poorten der hel niets zouden vermogen.

Met dit een plaatsje, mijn heer de redacteur in uw geacht blad te verlenen, zult UEd. uwen besiedigen lezer verpligten.

's Bosch

M. P.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

BOEKVERKOOPING.

Op Maandag den 2 Julij 1838 en volgende Avonden zullen J. R. VAN ROSSUM en J. M. W. WAANDERS ten huize van eerstgenoemde te Utrecht Verkoopen: Eene Schoone Verzameling van BOEKEN, nagelaten door wijlen den Hoogwaardigen Heer J. H. MULDER, in 'leven Aartspraeber van Salland en Drenthe, Katholijk Pastoor te Zwolle, en wijlen den Welcerwaarden Heer A. GEESTING, Katholijk Pastoor te Hoogland bij Amersfoort; van al het welk de Catalogus op franko aanvraag kosteloos verkrijgbaar is.

NB. De GODGELEERDE WERKEN zullen den 9 tot 12 Julij verkocht worden.

Te zien op den verkoopdag 's morgens van 9 tot 12 uren.

BEKENDMAKINGEN.

Iemand zijnde Roomsche Katholijk en van een goed Burgerlijk gedrag te bewijzen door Certificaten, 24 Jaren oud, vijf Jaren bij een Notaris tevens Burgemeester als KLERK WERKZAAM zag zich Gaarne bij een R. K. PATROON tegen een matig Salaris onverschillig waar doch liefst ten Platten Lande in genoemde zijne betrekking geplaatst.

Iemand hierop reflecterende gelieve zich te Adresseren bij den Drukker en uitgever dezer.

MANUFACTUREN

EN

MODES.

Langs dezen weg heb ik de eer mijne Vrienden en het geachte Publiek te informeren, dat aangezien eener ophan-den zijnde verandering in mijnen Handel, de meeste voorhanden zijnde Goederen, aan Inkoopsprijzen zullen verkocht worden, als: LAKENS, CASIMIEREN, SATEENS, effen en gestreepte DRILS en meer andere BROEKEN-STOFFEN, eene groote partij witte KOUSSEN, 4/4 en 5/4 effen en gekleurde KATOENEN, JACCONAATS en NETELDOEKEN, 6/4 en 7/4 gebrocheerde en gedammasserde MEUBEL NETELDOEKEN, MOUSSELINE DE LAINE en halfzijden STOFFEN voor Kleedjes, zijden FOULARDS, zijden en katoenen PARAPLUIES en PARASOLS, enz., enz., wijders een fraai assortiment 3/4 tot 12/4, zoo gebrocheerde als gedrukte COLLIERS ECHARPS, KNOP- en OMSLAGDOEKEN, enz., enz.

's Hertogenbosch den 20 Junij 1838.

STAELENBERG LEMMENS.

A M O R T I S A T I E S Y N D I C A A T.
Administratie der Domeinen, Wegen en Vaarten.
OPENBARE
VERPACHTINGEN.
VAN
T I E N D E N.

De Agent van het Domein te 's Hertogenbosch, zal, als daartoe behoorlijk gemachtigd, ten overstaan van de bevoegde Autoriteiten, op de natiemiddagen, dagen en uren, Verpachten, alle de in deszelfs Ressort, ten behoeve des Domeins, gehaven wordende T I E N D E N, van het gewas van het Jare 1838, als:

1. Op Woensdag den 4 Julij 1838, des middags ten 12 ure, te Zeeland, ten huize en Herberge van P. J. VAN KILSDONK: De T I E N D E N van Zeeland.
2. Op Donderdag den 5 Julij 1838, des voormiddags ten 10 ure, te Bozmeer, ten huize en Herberge van J. G. HERMANS: De T I E N D E N van Bozmeer, Oeffelt, Cuijk en Overloon.
3. Op Vrijdag den 6 Julij 1838, des voormiddags ten 8 ure, te Grave, op het Raadhuis: De T I E N D E N van Grave, Velp, Rook en Neerboon.
4. Op Woensdag den 11 Julij 1838, des namiddags ten 6 ure, te Heesch, ten huize en Herberge van J. VAN DE GOOLWYK: T I E N D E N van Heesch.
5. Op Donderdag den 12 Julij 1838, des voormiddags ten 10 ure, te Nistelrode, ten huize en Herberge van de Weduwe L. VAN DER HEYDEN: De T I E N D E N van Nistelrode.
6. Ten zelfden dage, des namiddags ten 3 ure, te Dinther, op het Raadhuis: De T I E N D E N van Dinther.
7. Op Vrijdag den 13 Julij 1838, des voormiddags ten 10 ure, te Uden, op het Raadhuis: De T I E N D E N van Uden.
8. Op Zaterdag den 14 Julij 1838, des voormiddags ten 10 ure, te Erp, op het Raadhuis: De T I E N D E N van Erp en Boekel.
9. Op Maandag den 16 Julij 1838, des middags ten 12 ure, te Schijndel, op het Raadhuis: De T I E N D E N van Schijndel.
10. Op Dingsdag den 17 Julij 1838, des voormiddags ten 11 ure, te St. Oedenrode, ten huize en Herberge van J. VAN HOMBERGH: De T I E N D E N van St. Oedenrode.
11. Op Woensdag den 18 Julij 1838, des voormiddags ten 11 ure, te Boxtel, ten huize en Herberge van J. OFFERMANS: De T I E N D E N van Liempde, Gemonde en Boxtel.
12. Op Donderdag den 19 Julij 1838, des voormiddags ten 10 ure, te Nuland, ten huize van den Heer Burgemeester aldaar; De T I E N D E N van Rosmalen, Nuland en Geffen.
13. Ten zelfden dage, des namiddags te 4 ure, te Oss, op het Raadhuis; De T I E N D E N van Oss.
14. Op Vrijdag den 20 Julij 1838, des voormiddags ten 9 ure, te Berchem, ten huize en Herberge van W. Koolen: De T I E N D E N van Berchem.
15. Ten zelfden dage, des middags ten 12 ure, te Megen, in het Logement des Gouden Leeuw: De T I E N D E N van Dennenburg, Haren en Megen.
16. Op Zaterdag den 21 Julij 1838, des voormiddags ten 10 ure, te Lith, in het Veerhuis, bij P. J. PROSMAN: De T I E N D E N van Lith, Lithoijen, Kessel, Maren en Alem.
17. Op Maandag den 23 Julij 1838, des voormiddags ten 11 ure, te St. Michiels-Gestel, ten huize en Herberge van J. COLB: De T I E N D E N van Berticum, Dendungen en St. Michiels-Gestel.
18. Ten zelfden dage, des namiddags ten 3 ure, te Vught, ten huize en Herberge van de Weduwe M. GILLESE: De T I E N D E N van Esch, Vught, Cromnairt en Deu-teren.
19. Op Dingsdag den 24 Julij 1838, des voormiddags ten 10 ure, te Oisterwijk, ten huize en Herberge van H. VOGELS: De T I E N D E N van Oisterwijk, Haaren, Helvoirt, Udenhout, Huikelom, Berkel en Enschoot.
20. Op Woensdag den 25 Julij 1838, des voormiddags ten 10 ure, te Tilburg, op het Raadhuis: De T I E N D E N van Loonopzand, Goirle en Tilburg.
21. Op Donderdag den 26 Julij 1838, des namiddags ten één uur, te Dongen, ten huize en Herberge van J. G. SMITS: De T I E N D E N van Dongen.
22. Op Vrijdag den 27 Julij 1838, des voormiddags ten 9 ure, te Waalwijk, ten huize en Herberge van de Weduwe DALLEU: De T I E N D E N van Nieuwkuijk, Gansoijen, Drunen, Waalwijk, Onzenoort en Besoijen.

23. Tenzelfden dage des namiddags ten één uur, te Andel, ten huize en Herberge van J. KALIS, in de Zwaan: De T I E N D E N van Op- en Neer- Andel, Giessen en Werkendam.
24. Op Zaterdag den 28 Julij 1838, des voormiddags ten 10 ure, te Heusden, ten huize en Herberge van H. VERHOVEN: De T I E N D E N van Aalburg, Wijk, Babiloniendroek, Doeveren, Drongeten, Eethen, Genderen, Heesbeen, Herpt, Bern. Hedikhuizen, Hill en Meeuwen.

De zoogenoemde ongelden 10 cents van de gilden, moeten daadteijk worden voldaan.

Alle verlangd wordende inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Agent van het Domein voornoemd, gevestigd in de Keizerstraat te 's Hertogenbosch.

De Agent voornoemd,
H. W. VAN GRASVELD.

1ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTRIJ

- 9de Trekking. No. 7550 een prijs van f 1500; No. 18483 een prijs van f 5000; No. 15226 een prijs van f 1000; No. 16765 een prijs van f 1000.
- 10de ————— No. 42566 een prijs van f 1000; No. 3710 een prijs van f 1000.

G R A N E N M A R K T.

Van Maandag den 25 Junij te Amsterdam.

Tarwe prijshoudend. In entr. verkocht: 128 p. wib. Pools f 325; 131 p. hoogb. dito f 330; 125 p. Nassaud. f 285. In cons. 122 p. o. Zeenws. f 268; 128 p. Rost. f 295; 124 p. roodb. Koningsb. f 285.

Rogge goed prijshoudend 119 p. Pruis. f 185 in ent.; 121 p. p. dito in cons. 190, 200; 122 p. n. Overijs. f 191; 121 p. Norder f 188 in cons.

Garst prijshoudend met veel handel; 101, 105, 106, 107 p. f 140; 108 p. Knabbe f 140.

Haver als voren; 82 p. n. anke f 69; 80 p. n. v. f 74 bij partij; 89 p. n. fijne f 97.

Boekweit slap en zonder handel.

Koolzaad prijshoudend; op 9 vat daadteijk 69 p.

Raap-olie bleef gezocht; per 6w. f 42; Vliegend f 41 à 42; Sept. f 42 à 43; October en November f 42, 43; December f 42, 43. — Lijnolie per 6w. f 34; Vliegend f 31 — Hennepolie per 6w. f 37; Vliegend f 36. — Raapkoeken f 56 à 62. Lijnkoeken f 7, 8 à 9.

M A R K T B E R I G T

Graanprijzen te Eindhoven, den 26 Junij 1838.

Rogge	}	het Ned. Mud.	f 5-80 à 0-00
Bdekweit			4-70 à 0-00
Haver			2-60 à 0-00
Het Nederlandsche pond Boter.			0-45 à 0-50
De 4 Nederlandsche ponden Roggebrood 33			

B U I T E N L A N D S C H E B E U R S P R I J Z E N.

Te Parijs waren de fondsen den 23 Junij genoteerd: 5 pCt. 110,75, 3 pCt. 80,25; Nap. r. 98,65, Sp. Ard. 22,10, Port. 24,10; Rom. L. 101,10.

Te Antwerpen waren de fondsen den 25 Junij genoteerd; Bel- 101,70; O. Met. 106,70; Sp. Ard. 21,70, 70, 70; Nap. r. 93,70; Rom. L. 101,70; Cert. te Antw. 100; Braz. 80. — Wisselk. op Amst. 7, pCt. v. pap. en kont.; op Rott. 7, pCt. v. pap.

B I N N E N L A N D S C H E B E U R S P R I J Z E N.

Maandag 25 Junij ten vier ure.

Werk. Sch. 2,7 pCt. 54,70, Dito 5 pCt. 101,70; Kansbilj. f 25,70; Amort. Synd. 4,7 pCt. 95,70, dito 3,7 pCt. 80; Handelsb. 179,70, 178,70; 9 Oost-Ind. 5 pCt. 99,70, 70; Ard van 85 p. st. 21,70; 4,70.